

- **Jaroslav Lacina, Martin Zlámal**
- **SANACE TUNELŮ – TECHNOLOGIE A MATERIÁLY, SPÁROVACÍ HMOTY PRO OSTĚNÍ**

Vývoj spárovací hmoty

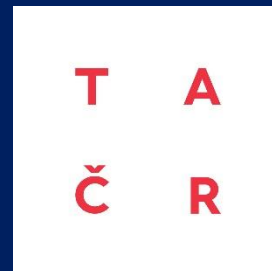
TA03030851

Sanace tunelů - technologie, materiály a metodické postupy

Petr ŠTĚPÁNEK, Ivailo TERZIJSKI, Martin ZLÁMAL, Jaroslav KADLEC, Ivana LANÍKOVÁ
Ústav betonových a zděných konstrukcí, Fakulta stavební Brno

Vlastimil Horák, Jaroslav Lacina

Amberg Engineering

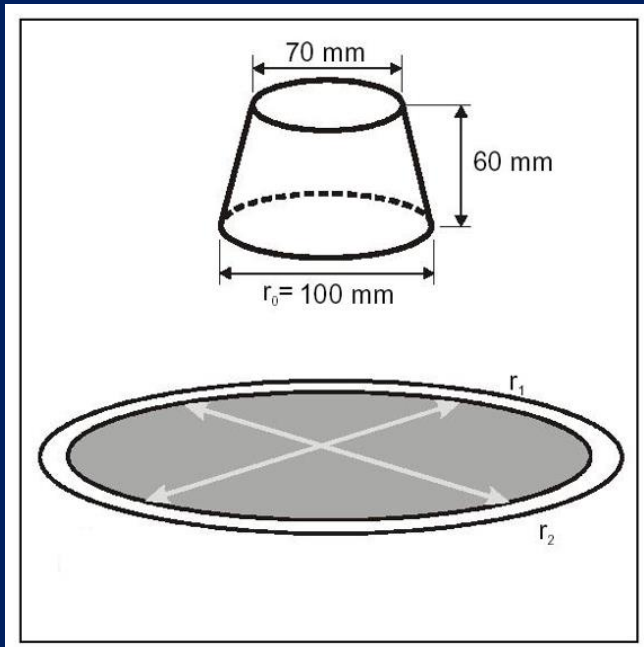
CzTA TUNELOVÉ ODPOLEDNE 2/2016 9.11.2016
ŽELEZNIČNÍ TUNELY, SOUČASNOST A BUDOUCNOST

Vývoj spárovací hmoty – požadavky

- zpracovatelnost	50-60 minut při 20°C
- rozpínavost	min. +0,5‰ objemových
- tixotropie	ano
- zrnitost	0-4 mm
- technologie aplikace	pneumatická pistole (vtlačování materiálu do spar)
- pevnost v tlaku	nižší než pevnost zdícího materiálu (do 20 MPa)...

Vývoj spárovací hmoty – požadavky zpracovatelnost

- byla měřena pomocí rozlivového stolku Hägermann

Vývoj spárovací hmoty – požadavky rozpínavost

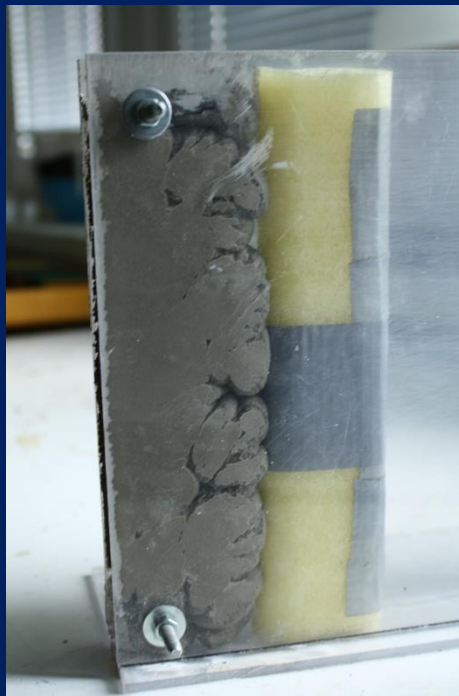
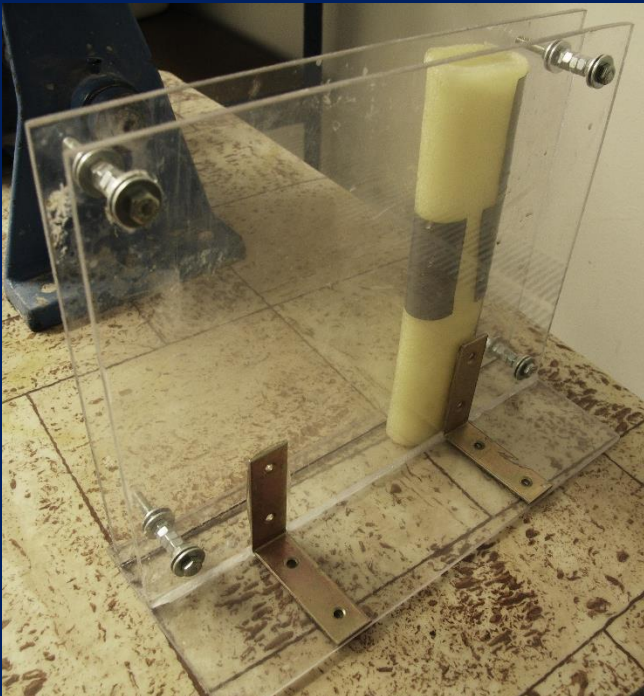
- měřena byla délková roztažnost vzorků pomocí indukčních snímačů

měřící vzorek :
válec o průměru 60 mm a výšce 130 mm

Vývoj spárovací hmoty – požadavky tixotropie

- náchylnost na vytékání spárovací hmoty ze spáry
- měřeno pomocí vyvinuté „umělé“ spáry

Vývoj spárovací hmoty – požadavky technologie aplikace

- spárovací hmota byla aplikovaná pomocí mechanické tlakové pistole

Vývoj spárovací hmoty – požadavky pevnost

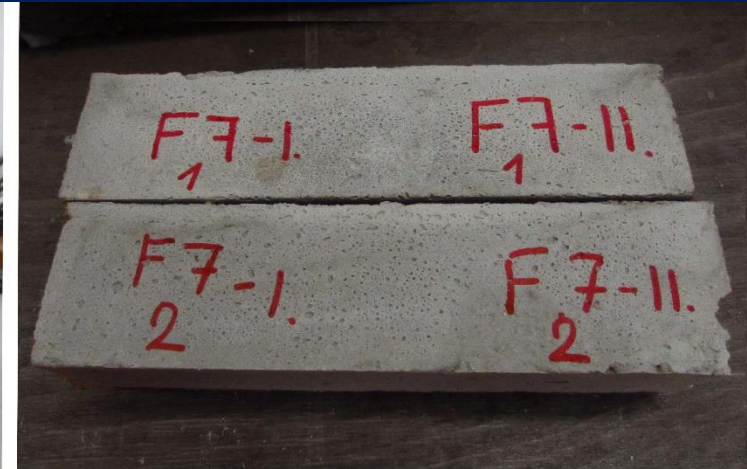
- měřena byla pevnost v tahu za ohybu na trámcích a pevnost v tlaku na zlomcích trámků

Vývoj spárovací hmoty – materiálové složení

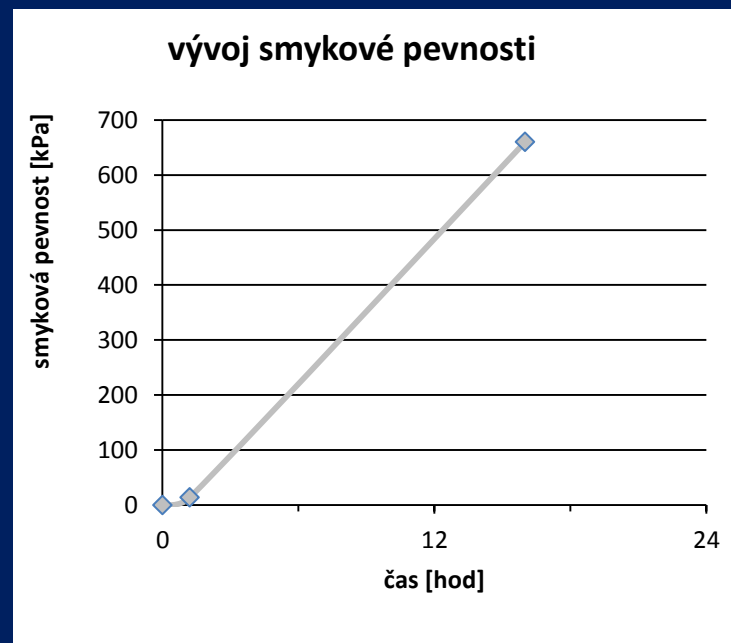
- spárovací hmota byla vyvinuta z běžně dostupných materiálů

cement 42,5R
popílek
vápenec
pálené vápno
mikrokrystalická celulóza
plastifikátor
drobné kamenivo

Vyvinutá spárovací hmota F7

- u spárovací hmoty byl měřený vývoj smykové pevnosti v rané fázi tuhnutí

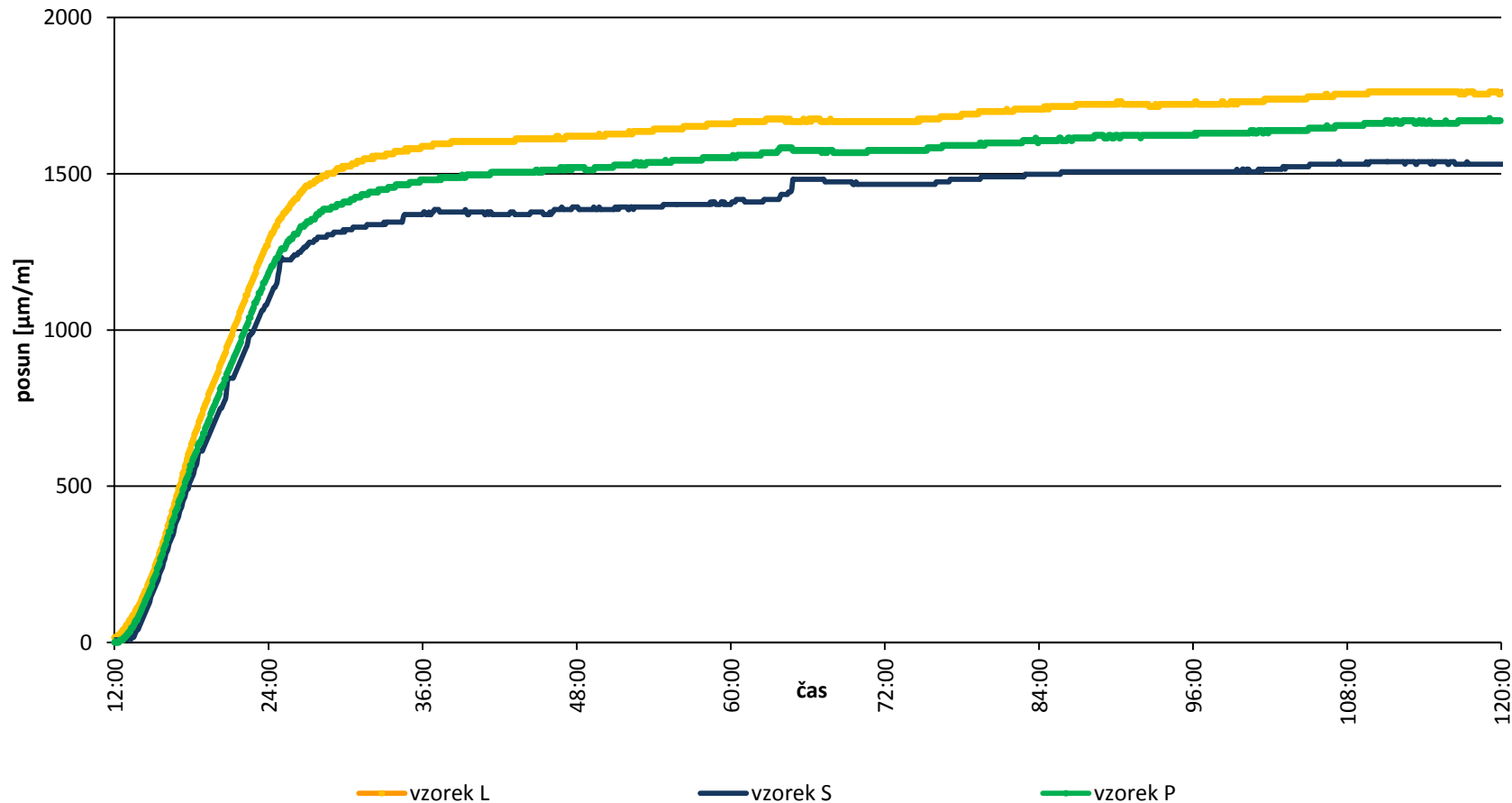
Vyvinutá spárovací hmota F7

- naměřená objemová hmotnost spárovací hmoty: 2,2 kg/l
- naměřená zpracovatelnost spárovací hmoty: 120 mm
- naměřená expanze spárovací hmoty po 48 hodinách: 1500 $\mu\text{m}/\text{m}$
- maximální velikost zrna kameniva: 2 mm
- modul pružnosti spárovací hmoty: 15,9 GPa
- přehled dosažených mechanických parametrů:

stáří vzorku	pevnost v ohybu [MPa]	pevnost v tlaku [MPa]	S_{n-1}
7D	2,9	14,1	0,4
28D	1,6	18,1	1,8

Vyvinutá spárovací hmota F7

- detail relativního prodloužení vzorků

Vyvinutá spárovací hmota F7

- Měření mrazuvzdornosti: procentuální poklesy sledovaných charakteristik

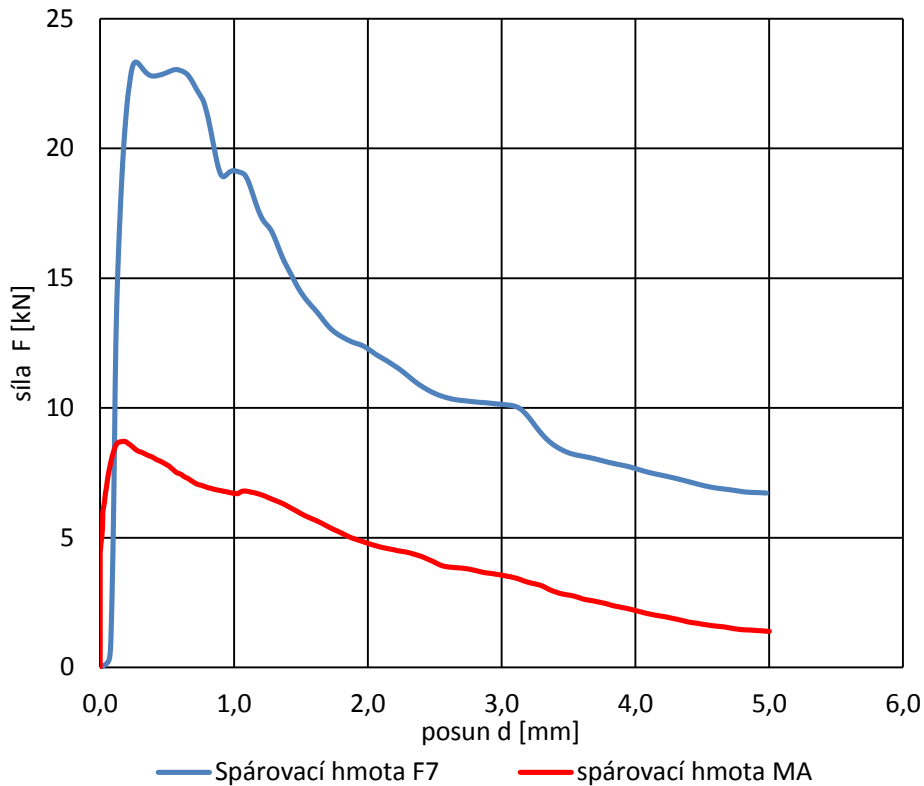
Sledovaná veličina	Zmrazovací a rozmrazovací cykly				
	0	25	50	75	100
RDM (U)	100 %	102 %	104 %	104 %	103 %
součinitel mrazuvzdornosti ($f_{cf,m}$)	100 %	88 %	94 %	97 %	105 %
f_c	100 %	103 %	92 %	99 %	99 %

kde: RDM (U) je změna dynamického modulu pružnosti
 $f_{cf,m}$ je změna pevnosti v tahu za ohybu
 f_c je změna pevnosti v tlaku

Spárovací hmota F7 je dle ČSN 73 1322 mrazuvzdorná na 100 cyklů

Vyvinutá spárovací hmota F7

- Smyková odolnost spárovací hmoty

výsledky měření

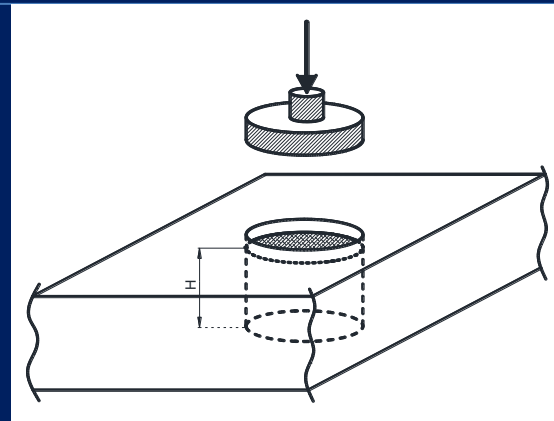

schéma a provedení měření

Praktická aplikace spárovací hmoty

Pro ověření chování spárovací hmoty v reálných podmínkách stavby byly v okolí Brna vybrány dva mostní objekty z kamenného zdiva z pískovcových zdících kamenů.

most za ulicí Pražákova v Brně - Štýřicích

most na trati Brno – Nezamyslice poblíž
Újezdu u Brna

Praktická aplikace spárovací hmoty

- vyvinutá spárovací hmota byla porovnána s dvěma komerčně vyráběnými spárovacími směsmi (označeny MA a SR)
- před spárováním byla odstraněna původní poškozená spárovací hmota do hloubky min 50 mm a spára byla důkladně vyčištěna a navlhčena
- aplikaci spárovacích hmot prováděla firma Firesta a.s.

T A
Č R

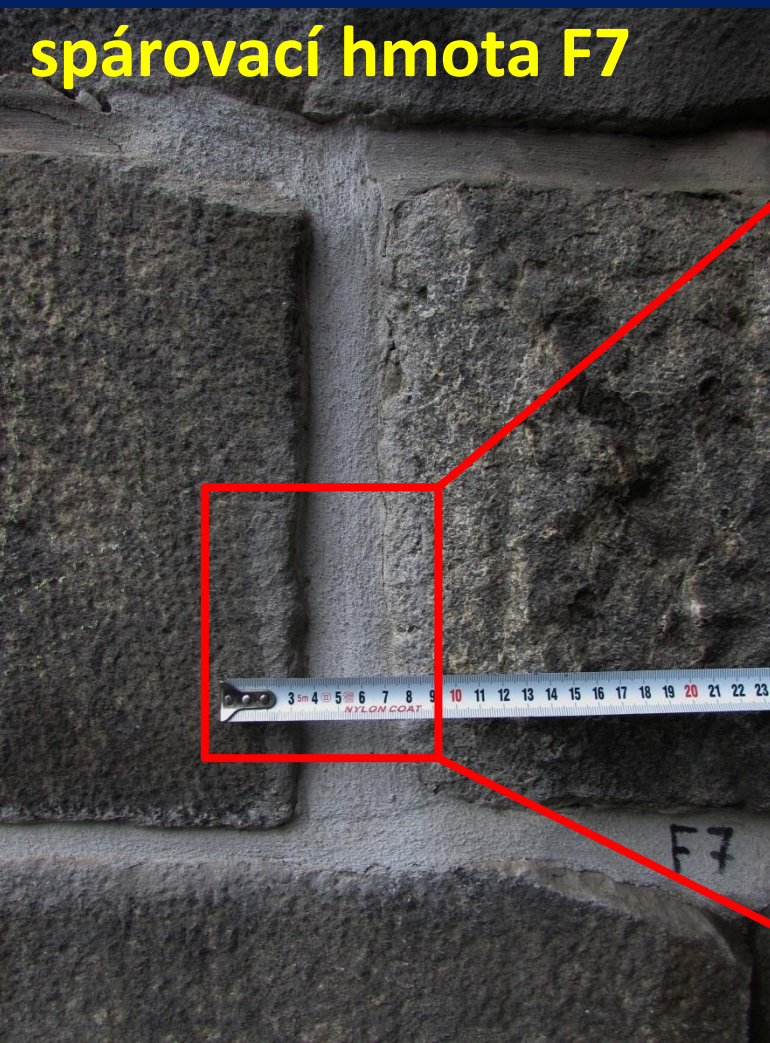

Prohlídka spárovaných mostů Brno - Štýřice

Prohlídka spárovaných mostů Brno - Štýřice

spárovací hmota F7

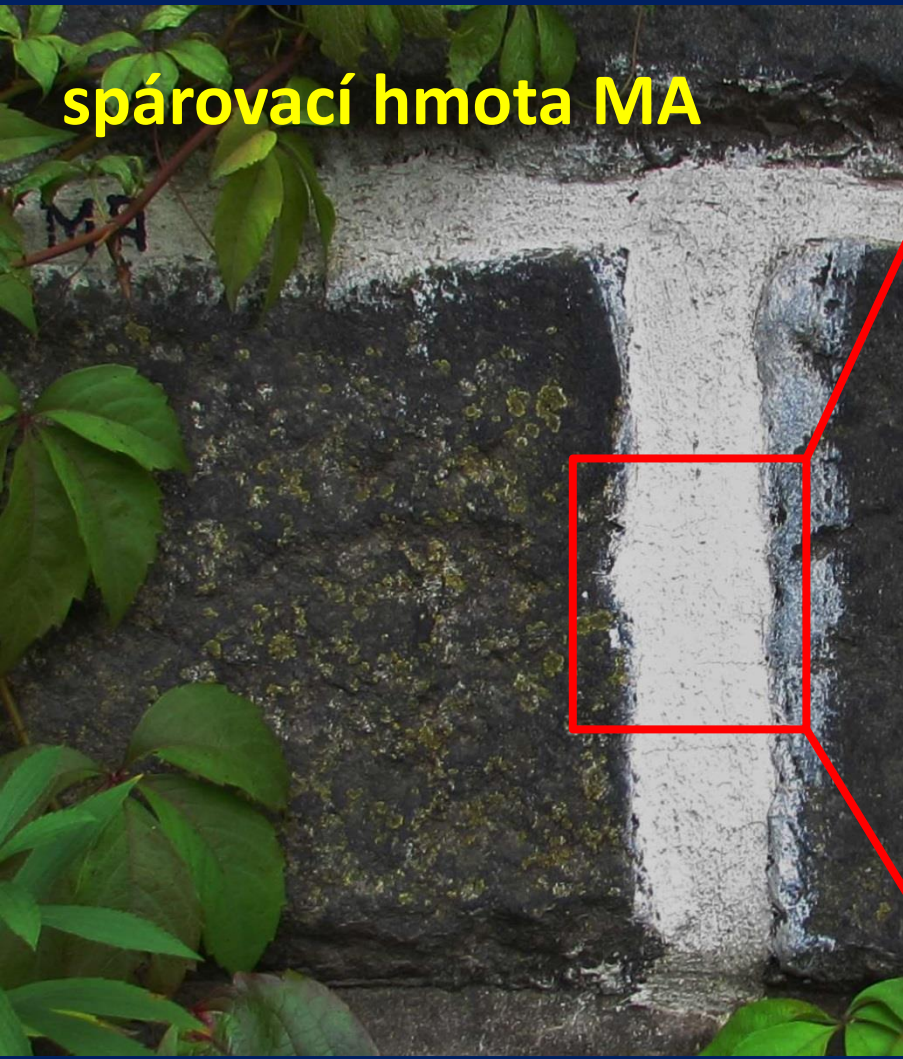

bez poruchy

Prohlídka spárovaných mostů Brno - Štýřice

spárovací hmota MA

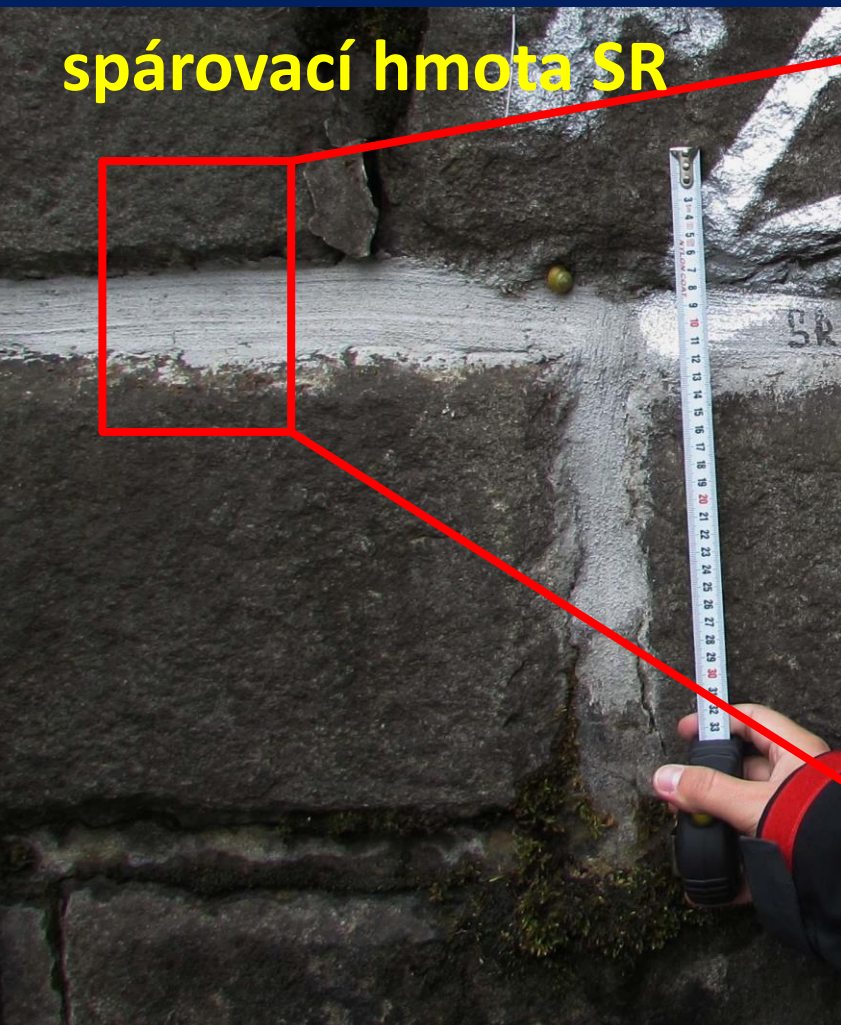
mikrotrhliny

(spárovací hmota obsahovala vlákna)

Prohlídka spárovaných mostů Brno - Štýřice

spárovací hmota SR

mikrotrhliny

(spárovací hmota obsahovala vlákna)

T A
Č R

Prohlídka spárovaných mostů Újezd u Brna

vzniklo za přispění projektu:

TA03030851 – Sanace tunelů – technologie, materiály a metodické postupy

Technologická agentura
České republiky

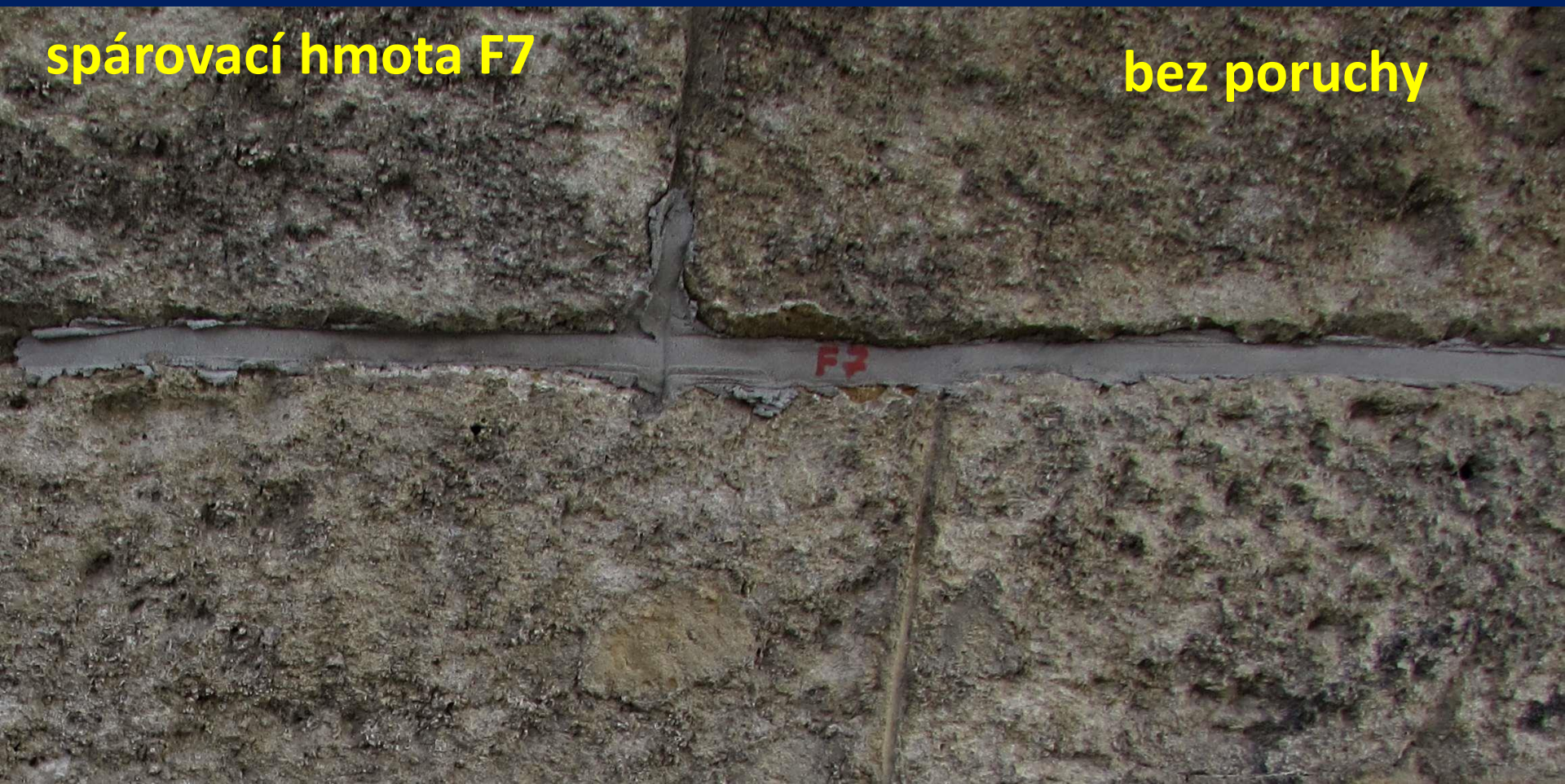

T A
Č R

Prohlídka spárovaných mostů Újezd u Brna

spárovací hmota F7

bez poruchy

T A
Č R

Prohlídka spárovaných mostů Újezd u Brna

spárovací hmota MA

bez poruchy

MA

T A
Č R

Prohlídka spárovaných mostů Újezd u Brna

spárovací hmota SR

bez poruchy

Spárovací hmota - shrnutí

- spárovací hmota splňuje veškeré zadané požadavky
- spárovací hmota byla navržena bez použití vláken z důvodu lepší aplikace (u komerčně vyráběných spárovacích hmot s vlákny docházelo k ucpávání tlakové pistole)
- při aplikaci vyvinuté spárovací hmoty nedocházelo k žádným k poruchám
- spárovací hmota má vhodnou „barevnost“, kde její použití výrazně neovlivní vzhled spárovaného zdiva
- na spárovací hmotu byl získán užitný vzor č. 28735

T A
Č R

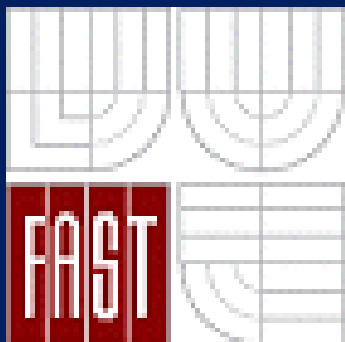
Děkuji za pozornost

Poděkování

Příspěvek vznikl za podpory TA ČR,
projekt č. TA03030851 – „Sanace tunelů - technologie, materiály a metodické postupy“.

Kontakt

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta stavební
Veveří 331/95
602 00 Brno
Česká republika
email: zlamal.m@fce.vutbr.cz